

PROJECT
BLINDENSCHOOL LHASA
JANUARI 2000

Hier is dan onze eerste nieuwsbrief. Voor iedereen die op de een of andere manier ons project in Lhasa ondersteunt. We hopen u door middel van de nieuwsbrief tenminste twee keer per jaar op de hoogte te houden van de actuele ontwikkelingen van het project in Lhasa en van de stichting.

Voor blinde kinderen in de Tibetaanse Autonome Regio (T.A.R.) bestond er tot nu toe geen mogelijkheid onderwijs te volgen. De kans op integratie in de samenleving was daardoor klein.

Met de blindenschool in Lhasa gaat het, door de grote inzet van Sabriye Tenberken en Paul Kronenberg, heel erg goed. Er zijn nu 14 leerlingen in de leeftijd variërend van 7 tot 13 jaar. Zonder uitzondering vertonen zij een opmerkelijk leereenthousiasme, waardoor ze hun leerachterstand ten opzichte van hun ziende leeftijdgenootjes snel inlopen.

༧: ཅ: ཅ: བ: བ: ཏ: ཏ: ཉ: ཉ: ཊ: ཊ:

De Stichting "Doel voor Ogen" bedankt iedereen heel hartelijk voor de gegeven donaties, klein en groot, die het ons mogelijk hebben gemaakt onze primaire doelstelling - financiële ondersteuning van de blindenschool in Lhasa - een goede start te geven.

Foto: Olaf Schubert. ©

Toekomstplannen

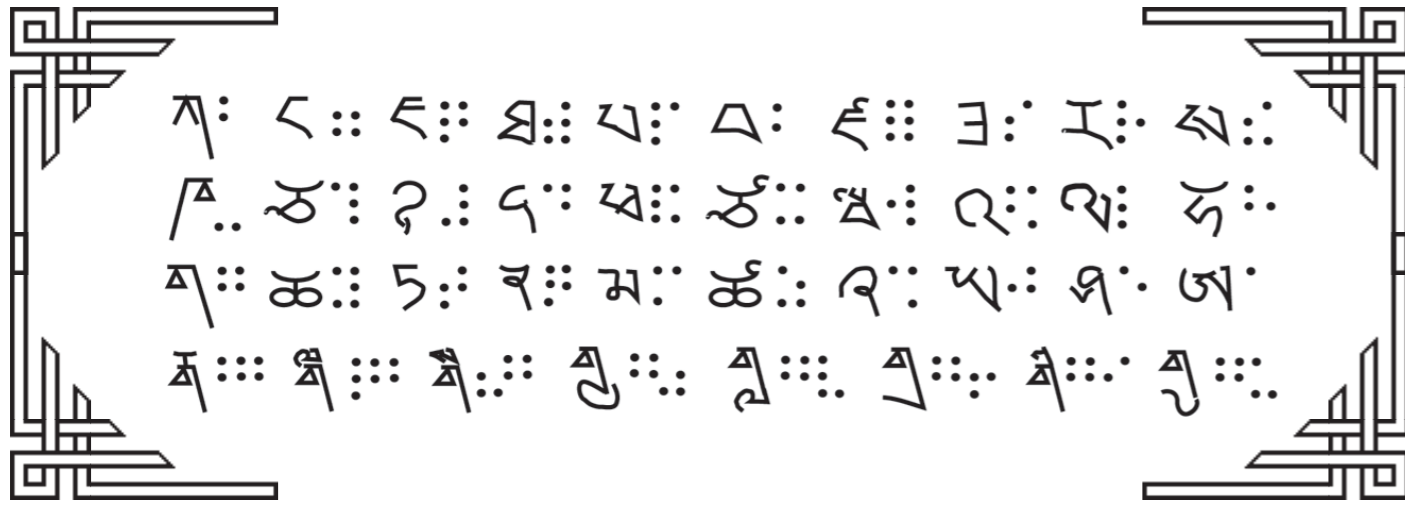
Uiterst belangrijk is dat het hele project in de toekomst wordt overgedragen aan de lokale medewerkers die het project zelfstandig voortzetten. Daarvoor is training van o.a. Nordon noodzakelijk. Naast het volgen van de lessen zullen de leerlingen andere vaardigheden leren die ze later kunnen gebruiken om in eigen levensonderhoud te kunnen voorzien. Er wordt gedacht aan:

1. Massage, Tibetaanse medicijnen, pols-diagnose en acupressuur.
2. Veeteelt gekoppeld aan zuivelproductie, melk, yoghurt, kaasproductie.
3. Het werken met paarden, tuinbouw, het kweken van groenten en granen,
4. Handwerk, breien, het weven van tapijten, pottenbakken, weven van manden.
5. Kantoorwerkzaamheden.

Zij krijgen ook een training in het Engels met behulp van speciale hulpmiddelen zoals een braillescherm, speechsynthesizer etc.

Een Tibetaanse brailleboekdrukkerij.

Omdat het Tibetaanse brailleschrift nieuw is bestaan er nog geen boeken. Daarom zal er gestart worden met de productie van school-en leesboeken. Eberhard Hahn, een Duitse wiskundige, heeft een computerprogramma geschreven dat Tibetaanse teksten in de Wylie om-spelling omzet. Het programma vertaalt deze om-spelling in het Tibetaanse brailleschrift, dat dan met behulp van een brailleprinter kan worden afgedrukt.

Reïntegratie Project (RIP) / Training van veldwerkers (TvV).

De blinde kinderen treffen lotgenoten met wie ze ervaringen kunnen uitwisselen over de verschillende levenssituaties. Gedurende de tijd dat de kinderen samen zijn ontwikkelen ze een zelfvertrouwen waarmee ze terug zullen keren naar het geboortedorp. Na reïntegratie in de lokale basisscholen zullen de kinderen begeleiding krijgen van speciaal opgeleide veldwerkers. Deze veldwerkers controleren de voortgang van elk kind. Verder zorgen ze dat het aan speciale hulpmiddelen - zoals brailletypemachines, brailleschoolboeken en papier - niet zal ontbreken. Volwassenen die een beroepsopleiding hebben gevolgd in Lhasa zullen in hun geboortedorpen hun vak in de toekomst gaan uitoefenen.

-Training van veldwerkers.

Speciale trainers zullen veldwerkers opleiden. Deze veldwerkers worden getraind in de basis van het Tibetaanse en het Chinese braillesysteem, oriëntatietechnieken en dagelijkse levensvaardigheden voor blinden. De veldwerkers zullen de onderwijzers van de dorpsscholen assisteren, waar de kinderen geïntegreerd worden. De onderwijzers ontvangen ook nog een training in de basis van het Tibetaanse en Chinese braillesysteem.

Kinderboek

Sabriye is bezig met het schrijven van een kinderboek in het Duits. Het gaat over de leefsituatie van kinderen in Tibet. Thema's zoals over de omgang met dieren, maken van yakboter, spelletjes en het opzetten en leven in een tent worden beschreven. Van elk boek gaat één Duitse Mark naar het project. De stichting zoekt een uitgever in Nederland.

Ingezonden brief

Kanny ten Rijk
Diederikshof 11,
5142 CT Woalwijk
tel. 0416-344925.

best. Copij Nieuwstref
Project for the Blind, Tibet.

Woalwijk, 1 november '89

Als sociaal-geografe werkzaam als lesverster wiskunde op een school-gemeenschap in Tilburg, heb ik met Baobab in de afgelopen zomer vakantie een indrukwekkende reis naar China-Tibet gemaakt. Tijdens ons vijfdaagse verblijf in Lhasa was mijn reisbeider Hans Koot (zelf ook een sociaal-geograaf) mij erop, dat er een mogelijkheid was om op 29 juli een project voor blinde Tibetaanse kinderen te bezoeken. Dat heb ik samen met Jelt, de reisleider van een Baobab Nepal-Tibetreis en mensen uit haar groep's avonds gedaan. Na een wandeling vanaf het Bodhihorplein bleek het gebouw, waar de blinde kinderen met hun begeleiders verblijven nu of meer aan de rand van de Tibetaanse woonwijk te liggen. Paul Kromenburg gaf ons een korte rondleiding, liet ons tot de tuin aan achter het vrijstaande gebouw, dat tijdelijk voor het project gebruikt kan worden. Binnen in het lokaal kregen zeven blinde kinderen les, enkele werkten aan een brailletypemachine. Ze lieten duidelijk merken, dat ze ons bezocht echt op prijs stelden en dat ze al wat Engels beheerden. In de werkruimte naast het lokaal kregen we, onder het genot van 'echte thee met melk' (geen Tibetaanse yakboterthee met soda) uitvoerig informatie over het vele, goede werk dat Paul en Sabriye hier in Lhasa verrichten. Het gaat om een niet-gouvernementele organisatie, die het pand huurt. Van de Nederlandse ambassade hebben ze een goede computer gekregen. (Paul gaf ons o.a. een demonstratie van een Duitse Cd-rom over Tibet, die het uitsluitend in Tibet, maar wel in Kathmandu, Nepal te koop is). Het 'project for the blind' in Tibet loopt nu twee jaren; men is haastig op zoek naar veel meer opvolgers en support.

Op een bevolking van zo'n 2,4 miljoen Tibetanen staan zo'n 10.000 mensen in Tibet officieel te boek als zijnde blind. In de Tibetaanse cultuur worden blind geboren kinderen beschouwd als een 'slechte reïncarnatie', ze worden

zelfs wel eens opgevoerd in een clonker kamerke ... Ook blijven de hoogteligging en de sterke UV-straling in de 'Autonome Provincie Tibet' mee te spelen in het voorkomen van blindheid. De kinderen, die zo'n twee jaar intern verblijven op de kinderschool komen soms van ver, tot zelfs 100 km afstand van Lhasa. De wegen in Tibet zijn, zo hebben wij gemerkt, doorgaans slecht. De blinde kinderen gaan zo'n vier keer per jaar een maand naar huis. Sabriye verzorgde ook een deel van de uitbeg. Zij heeft een fotoalbum gemaakt. Het schrift onthult, dat voor 1997 in Tibet niet eens bestond. Als oefenmateriaal weten de kinderen met houten plankjes met brailleletters op klittenband. De kinderen zijn enorm leergierig en weten met veel gedrevenheid. Ze leren er ook Engels; na een verblijf van ongeveer twee jaar is het de bedoeling, dat ze in hun eigen woongebied weer naar het regulier onderwijs gaan. Dat zal dan onder begeleiding van veldwerkers gaan gebeuren. Op een vraag over blindengezichten werd opgemerkt dat daarover nog wordt gedacht, al zullen paraten in Tibet een eerder voor de hand liggende kanaal zijn. Werken met zeven blinde kinderen is een eerste stap, er is duidelijk veel meer vraag dan de organisatie op dit moment 'aan kan'. Er zit nog een heel ver voelproject met veldwerkers voor re-integratie in het woongebied van de blinde kinderen aan te komen. Ik heb in elk geval gezien en gehoord van Paul en Sabriye, dat dit project in Lhasa verduidelijk goed werk verricht onder niet altijd ideale omstandigheden. We kregen de mogelijkheid om het project te steunen door ontlichtkaarten en/of T-shirts te kopen. Bijgaand drie digiprints van dia's, die ik van de kinderen in het lokaal heb gemaakt. Beste Frans: hopelijk heb je iets aan deze impressie, die ik ook met behulp van een uitgebreid reisdagboek heb uitgewerkt. Ik blijf het project met interesse volgen en hoop graag nog een te ontmoeten!

met vriendelijke groet uit Woalwijk (Lhasa)

Mw. dr. C.G.J. ten Rijk

Bestuursleden en vrijwilligers

Aleid Schipper (voorzitster). Ik was al een poosje op zoek naar een project met een goed doel waar ik mij voor in zou kunnen zetten. Toen ik dat aan een vriendin vertelde informeerde zij mij over de stichting Doel voor Ogen. Ik was zeer onder de indruk en vind het geweldig dat ook deze kinderen de kans krijgen om zich te scholen en om zich een plaats in de maatschappij te verwerven. Daar ik zelf slechtiend ben, was mijn affiniteit met het project direct groot. En nu, nu zit ik er middenin.

Erica Beneker (secretaris). In 1989 was ik in Tibet. Door de ontmoeting met Sabriye kwamen alle ervaringen en geuren van Yaks en boter uit die tijd weer boven. De passie en gedrevenheid van Sabriye, Paul en Frans voor de kinderen bleken aanstekelijk leuk en noodzakelijk. Als logisch gevolg maak ik nu onder andere 'notulen', (en daar zou ik onder andere omstandigheden niet aan denken!)

Frans van Bennekom (penningmeester). Ik heb in de loop der jaren veel gereisd, alleen, en met mijn dochter. En dan vooral in Azië. Mijn interesse in ontwikkelingshulp en de enorme gastvrijheid aldaar is voor mij een aanleiding om iets (terug) te doen. Toen ik Sabriye tegenkwam en van haar blindenproject hoorde was het voor mij duidelijk. Via een stichting moet er ook uit Nederland geld voor de school komen.

De uitvoerende werkzaamheden (eenmalig of structureel) worden door een groep vrijwilligers gedaan te weten: Gerrie van Bennekom, Corretje Eygenstein, Marianne Haan, Marinske Hutjens, Marylou Keller, Wendy der Kinderen, Stijn Kuipers, Anneke Nieuwenhuys, Rogier Nieuwenhuys, Carla Schlaghecke, Tineke van der Schuit, Heleen Suiker, Cornelia Tenberken, Hanny ten Thije.

Donaties

Overzicht van de donaties 1998-1999 onder vermelding van de volgende rubrieken:

Project algemeen:	f 25.760,98
Sponsoring kinderen:	f 1.121,=
Sponsoring leraren:	f 1.575,=
Massage therapeutisch centrum en brailleboekdrukkerij:	f 40.597,99
Reiskosten*	f 550,=
Totaal op 30 -12 - 99	f 69.604,97

De aanloopkosten van de stichting in 1998 en de kosten in 1999 bedragen f 2415,34 hetgeen neerkomt op een kostenpost van 3,6% van het totale bedrag.

*Reiskostenvergoeding voor Sabriye en Paul voor een conferentie in Praag.

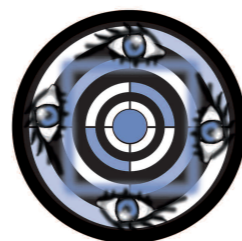
Wij stellen het zeer op prijs als u met deze nieuwsbrief bij uw vrienden en kennissen wat reclame wilt maken voor het project. Extra nieuwsbrieven zijn op te vragen bij het secretariaat.

Deze nieuwsbrief is geheel in eigen beheer door vrijwilligers gemaakt. Als u wilt bijdragen aan de volgende nieuwsbrief; zowel artikelen, foto's als reacties zijn welkom. Bijdragen kunt u sturen naar het secretariaat.

Op internet, www.braillewithoutborders.org, kunt u extra informatie krijgen over;
- de blindenschool in Lhasa - Sabriye Tenberken en Paul Kronenburg - de sponsors.

Financiële steun is zeer welkom op ABN - AMRO 53 92 38 120
onder vermelding van: Stichting Doel voor ogen, blindenschool Tibet.

Secretariaat stichting "Doel voor ogen"
Dreef 13A
1861 TZ Bergen
072 - 5895967
E-mail: doelvoorogen@gmail.com
www.doelvoorogen.nl
KvK. 34109772

Doel voor ogen

Blindenprojecten Azië